

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki. — Inzerati do 30 petih vrst & Dln 2.-, do 100 vrst & Dln 2.50, od 100 do 300 vrst & Dln 3.-, večji inzerati petih vrst & Dln 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dln 12.-, za inozemstvo Dln 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Enotna fronta Francije in Anglije

Proti Društvu narodov in mirovnim pogodbam naperjeni manevri rimske in berlinske diplomacije so se razbili na odporu Francije in njenih zaveznikov, katerim se je sedaj pridružila tudi Anglija

Pariz, 29. dec. r. Na poziv vlade je prispel včeraj v Pariz francoski poslanik v Berlinu Francois Poncet, da prejme nova navodila v pogledu razgovorov med Francijo in Nemčijo. Pri tej priliki bo ponesel s seboj v Berlin spomenico francoske vlade, ki je bila sprejeta na poslednji seji ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike kot odgovor Francije na znane nemške oboroževalne zahteve in ponudbe za sklenitev nenapadnega pakta s Francijo in ostalimi nemškimi sosedami. Francoska vlada je v svoji spomenici podrobno opisala svoje stališče in znova poudarila načelo, da se razorožitev ne sme pretvoriti v oborožitev, razgovori sami pa se morejo nadaljevati samo v Zenevi in v okviru Društva narodov kot vrhovne mednarodne institucije. Pri tem pa Francija ne odklanja nadaljnjih razgovorov z Nemčijo, toda ti razgovori ne smejo imeti značaja separatnih francosko-nemških pogajanj, marveč naj bodo zgolj pripravljalni in informativni.

Francoska spomenica

Spomenica, ki jo bo francoska vlada po svojem poslaniku dostavila nemški vladi, bo istočasno sporočena tudi vsem prijateljskim in zavezniskim državam Francije. O sami vsebini spomenice poročajo današnji listi po informacijah iz poučenih krogov naslednje:

Francoska vlada se uvodom zahvaljuje nemški vladi, da se je izjavila za uvedbo mednarodne kontrole nad oboroževanjem ter ponudila Franciji sklenitev nenapadnega pakta. Takoj nato pa z vso odločnostjo izjavlja francoska vlada, da ne more sprejeti nemških predlogov in zahtev glede enakopravnosti za osnovo pogajanj. Spomenica posebno naglašja, da Francija nikakor ne more pristati na povečanje nemške vojske od 100.000 na 300.000 mož ter priznati Hitlerjevih vojaških formacij.

Drugi del spomenice vsebuje protipredloge Francije, ki se v glavnem strinjajo z razorožitvenimi predlogi, kot so bili svojočasno pred izstopom Nemčije iz Društva narodov dogovorjeni v Zenevi med Francijo, Anglijo in ostalimi velesilami. Francija vztraja na tem, da ostane Nemčija v pogledu razorožitve na oni stopnji, kakor je bila pred svojim izstopom iz Društva narodov in kakor to določa mirovna pogodba. Francija pa je pripravljena po sklenitvi razorožitvene konvencije zmanjšati svojo oboroženo silo ter pridržati samo 200.000 mož stalne vojske in 200.000 mož kolonialnih čet. Vse na pol vojaške formacije v Nemčiji bi se morale ukiniti. Po preteku poizkusne štiriletno dobe, v kateri bi se moralo pokazati, ali je mednarodna vojaška kontrola uspešna ali ne, bi bila Francija pripravljena še k nadaljnjim omejitvam svoje oborožene sile.

Spomenica bo izročena šele po novem letu

Pariz, 29. decembra. r. Paul Boncour je včeraj popoldne imel daljši razgovor s francoskim poslanikom v Berlinu Poncetom, kateremu je pri tej priliki izročil spomenico francoske vlade, z nalogom, da jo prve dni po novem letu izroči nemški vladi.

Preprečeni manevri

Pariz, 29. decembra. AA. Današnji »Excelsior« tako karakterizira stališče Francije nasproti francosko-nemškemu razgovoru, ki so se dozdaj vršili o vprašanju oborožbe:

Nemogoče bi bilo razpravljati v Zenevi o razorožitvi, če bi se v istem času v Berlinu razpravljalo o oborožitvi. Takšen paradoks bi upravičeno takoj pritisnil vse tiste države, ki so neposredno ali posredno ogrožene zaradi nemške oboroževanja, da takoj zapuste Zenevo. Mogoče so v Rimu, mogoče pa tudi v Londonu razmišljali o nekem kompromisu, po katerem naj bi se Nemčija delno oborožila, Francija pa delno razorožila, da se tako doseže nekakšno ravnotežje glede vojaških učinkov in materiala in da se da Nemčiji zadoščenje glede načela enakopravnosti pri oboroževanju.

Francoska vlada je prehitela objavo teh formul in manifestirala svojo voljo, da se razbistri položaj, ki bi sicer mogel postati nevaren za vso Evropo.

Izjava belgijskega zunanjega ministra

Pariz, 29. decembra. AA. Belgijski zunanji minister Paul Hymans je sredi podal izjavo, o kateri pravi, da bi tekmovalje v oboroževanju oviralo obnovo gospodarskega življenja in da bi moglo pripeljati do vojne, ki bi bila še strašnejša od spopada leta 1914. To bi bila nevarnost, ki bi jo morali Anglija in Italija s prav tolikšnim prizadevanjem skušati odstraniti, kakor se zoper njo bori Belgija in Francija.

Boncour obvešča diplomate

Pariz, 29. decembra. AA. V dobro poučenih krogih izjavljajo, da je g. Paul Boncour včeraj sprejel sovjetskega poslanika v Parizu g. Dvoglevskega in poljskega poslanika g. Chlapovskega ter jima sporočil sklep francoske vlade glede razorožitvenega vprašanja. G. Boncour jima je tudi v glavnih obrih podal vsebino spomenice, v kateri bo francoska vlada odgovorila na nemške zahteve glede oboroževanja. To spomenico, ki jo še izdelujejo, bo odnesel v Berlin francoski poslanik g. Francois Poncet konec tega tedna, nemški vladi jo bo pa izročil pri prvi priliki šele po novoletnih počitnicah to je 4. ali 5. januarja.

Anglija na strani Francije

Tudi angleška vlada bo poslala Nemčiji noto, v kateri se bo docela solidarizirala s Francijo

Pariz, 29. dec. AA. Včeraj se je vršil sestanek med belgijskim zunanjim ministrom Hymansom in angleškim poslanikom v Parizu lordom Tyrrellom. O tem sestanku govori agencija Belga kot o važnem dogodku, zlasti zato, ker bo tudi angleška vlada po trditvi te agencije v kratkem izročila Berlinu svojo noto o razgovorih z razorožitvijo. Lord Tyrrell, pravi »Belga«, je sporočil gg. Hymansu in Boncouru glavne misli angleške note, ki jo je sestavil angleški kabinet po poročilu sira Simona o njegovih razgovorih v Parizu. Angleška nota bo, kakor se trdi, zelo energična. V njej bodo naglasili, da so Angleži mnenja, da se morajo razgovori nadaljevati v okviru Društva narodov. V zvezi s številskimi, ki jih Nemčija zahteva za svojo vojsko, bo angleška nota izjavila, da se morajo te številke izračunati glede na številke, ki jih je zbralo Društvo narodov, in sicer absolutno v okviru Macdonaldovih predlogov, predloženih na razorožitveni konferenci.

Po vsem tem se francosko-britanska fronta nasproti Nemčiji krepi in zato si je lahko pojasniti sedanjo navzočnost francoskega poslanika v Berlinu Francois Ponceta v Parizu.

Nervoza v Rimu

Pariz, 29. decembra. r. Po poročilih iz Rima je izzvalo stališče, ki ga je v pogledu nemških oboroževalnih zahtev zavzela Francija, v rimskih političnih in diplomatskih krogih veliko nervoznost. Odločnost Francije je zo-

Amerika za Društvo narodov

Pariz, 29. decembra. AA. Iz Washingtona poročajo: O priliki komemoracije za pokojnim predsednikom Woodrowom Wilsonom je imel sedanji predsednik ameriške unije Roosevelt velik govor o zunanjih politikah in se pri tem dotaknil tudi Društva narodov.

Društvo narodov, je dejal Roosevelt, je dalo priložnost za mnogo diplomatskih stankov. Služilo je za organiziranje mednarodnih debat ter je večkrat uspešno pomagalo pri ureditvi zdravstvenih in trgovinskih vprašanj. Naposled je omogočilo tudi ureditev mnogih večjih in manjših sporov med velikimi in malimi narodi. Danes USA bolj kakor kdajkoli prej odkrito sodeluje z ženevsko ustanovo. Društvo narodov je glavni stebel vse zgradbe svetovnega mira. Mi nismo člani Društva narodov in tudi v bodoče ne mislimo vanj stopiti. Toda sodelovati hočemo z njim na vseh poljih, in to sodelovanje pomeni prizadevanje za zaščito življenja in in imetja vseh narodov vsega sveta.

Glede politike USA nasproti ostalim ameriškim državam je Roosevelt izjavil, da bo ameriška unija poslej nastopila proti vsaki oboroženi intervenciji in da ne bo nikdar več niti poskušala osvojiti si kakšna ozemlja.

pet enkrat porušila kombinacije rimske in berlinske diplomacije, neugodje rimskih diplomatov povečuje pa še dejstvo, da se je začela tudi Anglija v teku poslednjih tednov vse bolj nagibati k stališču Francije. Zato polagajo največjo važnost na skorajšnji sestanek med Mussolinijem in angleškim zunanjim ministrom Simonom, ki se mudi sedaj na odhodu na otoku Capri. Včeraj je Mussolinij povabil Simona za 4. januar v Rim, kjer bosta imela razgovor o vseh aktualnih mednarodnih problemih.

Nervoznost se odraža tudi v fašističnem tisku, ki zadnje dni nenavadno mnogo razpravlja o mednarodnem položaju. Poleg važnosti sestanka med Mussolinijem in Simonom podčrtavajo listi, kar doslej ni bil običaj fašističnega tiska, posebno važnost pariškega potovanja rumenskega zunanjega ministra Titulescu, zagrebske konference Male antante.

Tem potovanjem in sestankom bo nato sledilo važno potovanje francoskega zunanjega ministra Paula Boncourja v glavna mesta Male antante in Poljske. Obenem tudi rimska diplomacija pripravlja živahno akcijo in upa, da se bo, čeprav ne bo sestanka glavnega odbora razorožitvene konference, vendar pa v bližnji bodočnosti, doseglo zaželeno zblizanje v pogledu razorožitve. Vsekakor želijo v Rimu, da bi se v svrhu razjasnitve in olajšanja mednarodnega položaja nadaljevali razgovori med Parizom in Berlinom.

„Desna roka“ Abdel Krima v zaporu

Beograd, 29. decembra. V prestolnici izhaja že delj časa glasilo številnih v Beogradu bivajočih Slovencev »Slovenski tednik«, ki prinaša razne aktualne dogodke ter vesti iz življenja beograjskih Slovencev, v njem pa priobčuje tudi Edvard Oblak zanimiv roman o svojih doživljajih pod zapovedništvom Abdel Krima pod naslovom »Slovenec desna roka« Abdel Krima. V teh spominih Oblak na dolgo pripoveduje in piše, kako je pobegnil iz francoske tujske legije v Maroku ter se pridružil upornim rifskim Kabilom, ki so se takrat borili s Španci. Iz preprostega legionarja, bivšega slovenskega mehanika, je postal v Rifu nič manj nego poveljnik Abdel Krimevo vojske. Zaradi njegovega junaštva in vdanosti ga je Abdel Krim nagradil s palačami, imel je na razpolago cel harem in vse dobrote, ki jih nudi Orient. Obširno opisuje tudi številne bitke, v katerih je sodeloval kot vojskovodja Abdel Krimevo vojske. Rif so ga imeli baje zelo v časteh. Saj ga je Abdel Krim celo poslal v Evropo, da bi zanj volnili.

Naravno, da so zanimivo pisane prigode našega rojaka vzbudile veliko zanimanje med beograjskimi Slovenci. Nedavno pa je ta »desna roka« in glavni vojskovodja Abdel Krima Edvard Oblak prispel v Split. Tudi tamošnji listi so zabeležili njegov prihod ter prinašali zanimiva poročila o njegovih doživljajih za časa upora in vojne rifskih Kabilov s Španci. Prav z zanimanjem je čitala publika podrobnosti iz Oblakovega življenja ter občudovala njegova junaštva, ki jih je znal na dolgo in široko opisovati. Oblakovo ime je pa vzbudilo tudi pozornost nekega uradnika splitske policije, ki se je spomnil, da ima to ime zabeleženo v analizi kriminalne policije. Ko je pregledal anale, je videl, da je za Oblakom izdana tirailica, iz spisov je pa tudi razvidel, da ga iščejo tako naše kakor tudi inozemske oblasti zaradi številnih sleparij. Zato so Oblaka povabili na polico. Tam je priznal nekaj starih grehov in celo, da je bil obsojen zaradi nekaterih malenkosti, da pa je bil pozneje pomilosten. Splitska policija je medtem obvestila tudi vse policijske uprave in sodišča, ki so iskali »desno roko« slavnega Abdel Krima in sedaj čaka samo na odgovore. Zaenkrat je pa ostal slavnemu vojskovodja v splitskem zaporu.

Grčija na pragu nove revolucije?

Izredni varnostni ukrepi v grški prestolnici — Bojazen pred venizelističnim prevratom

Atene, 29. dec. r. Zadnje dni so se razširile alarmante vesti o neki tajni organizaciji, ki pripravlja državni udar in ki hoče baje ukiniti v Grčiji parlamentarizem ter razpustiti tudi vse politične stranke. Glede na te vesti, ki jih je registriral tudi grški tisk in ki so izzvale v javnosti veliko razburjenje, je izdala vlada najstrožje varnostne ukrepe. Atenska garnizija je bila ojačana, pred parlamentom pa je postavljena vojaška straža s strojnimi puškami. Tudi vsa druga javna poslopja je zasedlo vojaštvo, ki je v strogi pripravljenosti. Člani vlade so odklonili novinarjem o teh ukrepih vsako izjavo. Tudi v vojaških krogih se opaža

vedno večje nezadovoljstvo in ostavke vodilnih funkcionarjev se z vsakim dnem množe. Več višjih oficirjev je včeraj posejlo ministra vojske generala Kondilisa in zahtevalo od nega informacije o razvoju političnega položaja v državi ter o ukrepih, ki jih je izdala vlada proti eventualnim poizkusom venizelistov, da bi se polastili državne oblasti. Na konferenci, ki je sledila temu posetu, je bilo ugotovljeno, da je vojska odločno na strani vlade ter da bo nastopila proti vsaki prevratni akciji venizelistov, ki so že začeli izzivati nemire v raznih delih države.

Avstrija brez parlamenta

Dollfussova vlada bo tudi proračun za prihodnje leto uveljavila brez parlamenta

Dunaj, 29. decembra. Včeraj popoldne se je sestel ministrski svet, ki je razpravljal o proračunu za prihodnje proračunsko leto. Sedanjim normalnim potom od parlamenta odobreni proračun velja samo do 31. decembra. Proti pričakovanju onih krogov, ki so upali, da bo prišlo v kratkem do obnove parlamentarnega življenja v Avstriji, je vlada sklenila, da proračuna sploh ne bo predložila parlamentu, marveč da ga bo vlada izdala na lastno pest, na podlagi posebne zasnove uredbe. Na ta način se je vlada dr. Dollfussa še bolj oddaljila od parlamentarizma in s tem obenem dala odgovor vsem onim krogom, ki se zavzemajo za obnovo parlamentarnega življenja. Ministrski svet razprave o proračunu še ni končal in se seja danes nadaljuje. Če razprava o proračunu ne bo pravočasno končana, bo vlada izdala za prve tri mesece prihodnjega leta dvanaestine, ki pa jih bo prav tako uveljavila z zasnovo uredbo.

način se je vlada dr. Dollfussa še bolj oddaljila od parlamentarizma in s tem obenem dala odgovor vsem onim krogom, ki se zavzemajo za obnovo parlamentarnega življenja. Ministrski svet razprave o proračunu še ni končal in se seja danes nadaljuje. Če razprava o proračunu ne bo pravočasno končana, bo vlada izdala za prve tri mesece prihodnjega leta dvanaestine, ki pa jih bo prav tako uveljavila z zasnovo uredbo.

Plemenito delo škocijskih nacionalnih društev

Hud mraz je pritisnil letošnjo zimo v naše gore vasi. Naistarejši Škocijanci pripovedujejo, da ne pomnijo takšnega mraza, kakor je bil pred letošnjim božičem. Ni čudno, če je v dneh pred prazniki zaradi tega trpel šolski pouk, kajti šolski okoliščini je zelo razsrežen, saj ima večina šolarjev 4 do 5 km daleč v šolo ali pa še deli. Moreča gozdarstva kriza je zlasti naš kraj hudo prizadela. Edini vir dohodka je bil našim kmetom izkupiček za les in nekaj malega za živino. Lesu pa je cena padla, da je zaras škoda vsakega posekanega debla. Veliki skrbi imajo starši s svojimi šolobveznimi otroki in mnogi jim pri obstojećih prilikah niso zmognili nabaviti niti zadostne obleke in obuvice.

Da bi temu vsaj delno odpomogli, so sklenili člani našega Društva kmetskih fantov in deklet skupno s prostovoljno »šolsko« škocijancu prirediti za revne otroke božičnico. Letos je ob božiču poteklo 10 let, odkar se je ustanovilo pri nas gašilno društvo. Pri današnjih težkih časih pa je bilo izključeno samo misliti na to, da bi se ta jubilej primerno praznoval s prireditvijo, kakor je v takšnih prilikah običaj. In lepše naš ni moglo to humano društvo proslaviti svojega jubileja, kakor da je na sveti večer obdarovalo okoli 60 otrok najrevnejših med revnimi. Tradicionalni izkaz seveda ni izostal, zatem pa je zbrane šolarje in odrasle nagovoril šolski upravitelj Lojze Zupan in jim obrazložil pomembnost prireditve, vzpodbujajoč jih k slozi in medsebojni ljubezni. Poudaril je, da smemo biti ponosni, ko se za razvoj in skrb našega kraja živj zanimalo razni odlični gosposode, kar so že opetovano pokazali s tem, ko so v dobrodelne namene poklonili našim nacionalnim društvom znatne vsote.

Zatem je predsednik Društva kmetskih fantov in deklet Leopold Lunder razdelil zbranim šolarjem darila. Nad vse prireditev je bila alica, ko so se malčki z iskričnimi očmi zahvaljevali za prejete darove. Da je ta humani prireditvi v polni meri uspela, gre zahvala predvsem g. banu za 500 Din, dalje gg. dr. Dinku Picu in narodnemu poslanecu Komancu, ki sta prispevala znatni vsoti.

Obema društvoma je na uspeji prireditvi samo čestitati. Naš kralj, ki je bil do nedavna hudo klerikalno gnezdo, se polagoma zaveda, da bo deležen vse pozornosti in pomoči le tedaj, če bo v stanu združiti v okrilje omenjenih nacionalnih društev čim več priistev. In ker je letošnja božičnica našla nad vse ugoden odmev celo v najzagrizenjših vrstah nasprotnikov, je jasen dokaz, da je bilo delo pravilno usmerjeno. Treba bo kajpa še mnogo truda, da se boista društvi znali poleg svoje nacionalne misli uveljaviti tudi pri reševanju težkih socialnih prilik, v katerih se nahajajo najbednejši. Ta vzgojna pot je vredna vsega posnemanja in priznanja. Obema društvoma in njunima agilnim predsednikoma Ponikvarju in Lunderu pa priznanje za posrečeno izvedbo idealne zamegli. Le tako napreji! Le na ta način bomo dokazali nasprotnikom, da je naše dlo pravilno, le na ta način bomo ojačili naše nacionalne vse!

Poslednji avstrijski feldmarsal

Dunaj, 29. decembra. Sinoči je umrl v starosti 84 let poslednji avstrijski feldmarsal Aleksander Krobatič. Pokojnik je bil vojni minister Avstro-Ogrske od leta 1912 do leta 1917. Z njim je legel v grob poslednji feldmarsal bivše monarhije.

Zasedanje izvršnega odbora Sovjetske unije

Moskva, 29. decembra. r. V navzočnosti Stalina, Molotova, članov diplomatskega zbora ter zastopnikov domačega in inozemskega tiska je bilo danes odprto zasedanje centralnega izvršnega odbora Sovjetske unije. Zasedanje je otvoril z velikim govorom Stalin, ki je razvijal gospodarski program za leto 1934 kot drugo leto druge petletke.

Smrtna kazen za neprevidnega šoferja

Moskva, 28. decembra. AA. Tukajšnje sodišče je obsodilo Valentina Ivanova, šoferja velike moskovske garaže, ki je 3. t. m. zavozil z avtom v četo rdeče vojske in 4 vojake ubil, 5 pa jih je ranil, na smrt. Kazenski zakonik določa za takšne primere največjo kazen 10 let ječe. Sodišče pa je v primeru Ivanova videlo antisocialen zločin, pri čemer je smatralo za obtežilno okoliščino, da so bile žrtve vojak. Zato je v socialno zaščito in v svarilen zgled brezobzirnim šoferjem izrekel tako ostro kazen. Ivanov ima 3 dni časa, da se pri toži na višje sodišče.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2302.90 — 2314.26, Berlin 1365.14 — 1375.94, Bruselj 795.79 — 799.73, Curih 1108.35 — 1113.85, London 187.19 — 188.79, Newyork 3663.83 — 3692.09, Pariz 224.43 — 225.55, Praga 170.3 — 171.09, Trst 299.90 — 302.30 (premija 28.5 odst.).
Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.12.
INOZEMSKA BORZA.
Curih, 29. decembra. Pariz, 20.25, London 16.92, Newyork 333., Bruselj 71.80, Milan 27.10, Madrid 42.45, Amsterdam 207.7750, Berlin 123.35, Dunaj 5810, Praga 15.36, Varšava 58., Bukarešta 3.05

SOKOL

— Sokol III. pripravlja letos za silvestrovanje, ki se bo vršilo v vseh društvenih prostorih, pravcato atrakcijo. Poleg običajne zabave nastopi celotni ansambel pariškega nočnega kabareta »Rdeča hiša« pod osebnim vodstvom njenega direktorja g. Nez Rouge. Nastopijo svetovni humoristi, kupletisti, plešalki, žonglerji itd. Posamezne točke programa v Ljubljani še nepredvajane. Za dobro postrežbo v toplo zakurjeni telovadnici preskrbljeno. 670-n
— Sokolsko društvo štepanja vas va bi članstvo, njih svoje in prijatelje na Silvestrov večer, ki ga priredi v nedeljo v društveni telovadnici. Začetek ob 20. uri Vstopnina 3 Din. 669-n
— Sokol Vrhnika priredi v nedeljo 31. decembra ob 20. v Sokolskem domu svoj tradicionalni Silvestrov večer s pestrnim sporedom. Vsi bratsko vabljani!

Zavarovanje terjatev in nova železniška tarifa

Dva važna samostojna predloga na včerajšnji plenarni seji zbornice TOI

Ljubljana, 29. decembra.

Ze v včerajšnjem poročilu o plenarni seji zbornice za TOI smo kratko omenili samostojne predloge zborniških odsekov in svetnikov. Danes pa pričujemo dva važna samostojna predloga, in sicer samostojni predlog zborniškega svetnika g. Josipa Zadravca o zavarovanju terjatev ter o regulaciji obveznosti obrtnikov in trgovcev ter predlog zborniškega svetnika g. F. Pintarja glede deklasifikacije izvestne železne robe v novi železniški tarifi, veljavni od 1. julija 1933.

Vprašanje zaštite kmetov se je v zadnjem času uredilo na način, ki za naše gospodarstvo ni doela zadovoljivo. Uredba šteti kmetne generalno ne glede na to, ali bi tudi brez olajšav mogli izpolniti svojo dolžnost, na drugi strani pa pušča popolnoma iz vidika, kako naj oni, ki nosijo breme te zaštite, to so upniki, zavarujejo svoje terjatve, ki jih imajo pri zaščitenih kmetih. Vprašanje zavarovanja zaščitenih dolgov je ostalo odprto, dočim za dolgov, ki nastanejo po 30. aprilu 1932 ni nikake omejitve. Bodočnost nas bo preprečila, da si novi upniki lahko zavarujejo svoje terjatve, ne morejo pa tega storiti stari upniki glede svojih terjatev, ki jih imajo iz časa pred 20. aprilom 1932 vsaj po mojem tolmačenju ne glede zemljišnega zavarovanja. To bi prav lahko dovelo do tega, da bi novi upniki svojo pozicijo izigrali v škodo že itak težko prizadetih starih upnikov.

V interesu brezhibne izvedbe zaštite kmetov bi bilo potrebno, da vsakdo, kdor se hoče poslužiti zaštite, to prijavi sodišču svojega bivališča, ki bi ugotovilo njegovo imovino, katero bi pa v dobi zaštite potem ne smel niti na novo obremeniti, niti odsvjiti.

Upnikom se mora nuditi zakonita možnost, da zavarujejo svoje terjatve iz časa pred 20. aprilom 1932, v kolikor te terjatve presegajo Din 500.— V zvezi s tem predlagam, da se v tem pogledu izpremenijo oboje dopolnilno določbe zakona o zaštiti kmetov.

Končno predlagam, da se zbornica za-

kor je bilo regulirano vprašanje dolgov za kmetijske sloje, izdajo potrebni ukrepi za regulacijo obveznosti malega trgovstva in obrtništva, nastalih pred 20. aprilom 1932, ker je tudi malo obrtništvo in malo trgovstvo zaradi izrednih prilik in gospodarske krize in zaradi nelikvidnosti denarnega trga prišlo v plačilne težkoče.

Prejšnja železniška tarifa, veljavna od 1. oktobra 1925 do 30. junija 1933 je predvidevala za vso železno robo razven galanterijske robe tarifiranje po razredu A za najmanj 5000 kg, vsled česar je bilo mogoče kompletirati pošiljke na 5000 kg, da se je doseglo računane vozarino po razredu A za skupno težo.

Po sedanjih tarifi, ki predvideva večjo diferenciacijo v klasifikaciji robe za železno robo in postavitev raznih predmetov iz prejšnjega razreda A za 5000 kg v novi razred 25 za 5000 kg, pa je kompletiranje pošiljk, ki tarifirajo po razredu 39 (preje A) za 5000 kg s predmeti ki tarifirajo po razredu 25 za 5000 kg, nemogoče brez plačila višje tovarnine.

Da se omogoči tudi po novi tarifi računanje vozarino po razredu 39 oziroma 40 pri kompletiranih pošiljkah za skupno težo od najmanj 5000 kg oziroma 10.000 kg.

Predlagam Visoka zbornica skleni pri generalni direkciji državnih železnic zahtevati, da se klasifikacija robe v sedanjih tarifnih spremeni, in sicer:

pozicija 435(14-b) kuhinjska posoda emajlirana od IV — 25-26 na IV — 39-40
pozicija 456 proste pletenine od žel. žice od IV — 25-26 na IV — 39-40
pozicija 460 razna železna roba za katero ni predvidena posebna klasifikacija od IV — 25-26 na IV — 39-40

S tem bi bilo vzpostavljeno prejšnje tarifsko stanje glede železne robe. Tovarni na bi se povišala napram tovarnini pred 1. avg. 1933 samo v toliko, kolikor so bile postavke razreda 39 povisane napram prejšnjemu razredu A, t. j. v relaciji Maribor — Split za 115 para za 100 kg. Poleg tega se mora sprejeti postaja Maribor gl. k. v spisk postaj redne šte. 20, od katerih velja tarifa po poziciji 435-14 — b. t. j. za železno kuhinjsko posodo emajlirano.

»Pametjake« posebne koruzne pogače, jih meščani sprejemajo kot berače. Da berač pri nas ne sprejemajo nikjer s posebnim veseljem, je razumljivo. Zato so včeraj marsikje pokazali tepežkarjem vrata. Iz nekaterih hiš so pripočitali in prisopihali, kot da so jim bili vsi vrati za petami. Baje so bili tu in tam tepežkarji tudi tako vsiljivi, da se jih niso mogli iznebiti zlepa. Mnogi meščani pa sploh niso vedeli zakaj gre. Tepežkarji so stali pred njimi ter čakali. Meščani so pa tudi stali in čakali. Končno je le ta ali oni vprašal, kaj žele. Povedali so mu, da je tepežkar, dan, nakar je meščan zaloputnil vrata in se ni niti zahvalil, da so ga tepežkarji spomnili na tako važen datum.

Najmanjši tepežkarji so hodili v večjih

gručah, da so bili bolj pogumni, večji so pa bili pogumnejši in so se udeleževali sami. Nekaterim večjim so ljudje zelo zamerali tepežkanje, češ, da tudi tepežkanja ne sme nihče izrabljati, ter ne more biti tepežkar, kdor je bil na naboru. Nervoznost meščanov je opravičljiva, kajti triumfalni pokret beraštva vpliva tudi na živce. Povedati je treba, da je po tradiciji dopolne tepežnega dne določeno za male tepežkarje, popoldne pa za velike. Zato naj oprostite onim stari beračem, ki so beračili včeraj popoldne, sklicujoč se na tepežkar. Sploh smo pa dolžni podpirati tradicije, ki so svete, kar ste menda že čitali in slišali.

Prenočnina pozimi v kočah SPD

Ljubljana, 29. decembra. Triglavski dom, Staničeva cesta, Aleksandrova dom, Koča pri Triglavskih jezerih in Vodnikov koča; prenočnina za člane Din 10, za nečlane Din 15. Zlatorog (stalno oskrbovano); sobe v hotelu za člane Din 12, za nečlane Din 15; v novi dependanci soba s kurtjavo; za člane Din 12, za nečlane Din 15; skupno ležišče: brez rjuh za člane Din 6, za nečlane Din 10; rjuhami: za člane Din 8, za nečlane Din 12. Hotel Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru; sobe v hotelu; za člane Din 15, za nečlane Din 20; v kurjeni sobi nad garažo, postelja: za člane Din 10, za nečlane Din 12 (stalno oskrbovano). Velika Planina (stalno oskrbovano); sobe v hotelu za člane Din 12, za nečlane Din 15; v novi dependanci soba s kurtjavo; za člane Din 12, za nečlane Din 15; skupno ležišče: brez rjuh za člane Din 6, za nečlane Din 10; rjuhami: za člane Din 8, za nečlane Din 12. Koča na Kamniškem sedlu in Čojzova koča; postelje: za člane Din 12, za nečlane Din 24; na skupnem ležišču: za člane Din 6, za nečlane Din 12. Dom na Kravcu in Dom v Kamniški Bistrici (stalno oskrbovano); postelje za člane Din 15, za nečlane Din 30; na skupnem ležišču: za člane Din 6, za nečlane Din 12. Krekova koča, Malnarjeva koča, Orožnova koča, Koča na Golici in Češka koča; prenočnina za člane Din 8, za nečlane Din 12.

Gornje cene veljajo pozimi, ako izletniki obiščejo koč v navzočnosti oskrbnice. Za poset koč z vodniki samimi pa znaša pristojbina za člane Din 20, za nečlane Din 30.

Pobiranje pisem iz nabiralnikov

Ljubljana, 29. decembra. Ze precej časa je minilo, odkar ni na pisemskih nabiralnikih več kontrolnih števk, ki so začele čez čas, kdaj se bodo prihodnji pobirali pisma. Te številke so bile: 9, 14, 21; v notranjem mestu poleg teh tudi 18.30. Tega pobiranja pism (namreč ob 18.30) so bili (in so menda še) deležni samo prebivalci v bližini glavne pošte. Pisma iz teh nabiralnikov so se pobirala ob 18.30 za brzovlaka, ki odhajata okoli 20 ure proti Jesenicam in proti Zagrebu.

Sedaj pa, kot rečeno, kontrolnih števk ni več in nihče ne ve, kdaj se bodo prihodnji pobirali pisma, oziroma, če so ob določenem času že pobirana. Prav tako se ne ve, iz katerih nabiralnikov se pobirajo ob 18.30. Kdor stanuje bolj oddaljeno in hoče, da bo njegovo pismo odpremljeno z enim imenovanim brzovlakom, je prisiljen, da nese pismo na kolodvorsko pošto itd.

Zakaj so te številke odpravili, nam je neznan. Če je bila njih menjava združena s težavami, naj bi na nabiralnikih vsaj napravili primerna napise, da bi daleko ne imeli toliko vrednosti kakor kontrolne številke.

MIRIM kraljica čokolade

Mirimovi HLEBČKI. Naredi iz 4 beljakov trd sneg, zamešaj vanj 20 dkg sladkorja z vanilijo, 12 dkg nestrane specialne kuhinjske čokolade »Mirim« in 10 dkg moke. Iz tega naredi na v koskom pomazano ploščino majhne hlebčke ter jih speci v malo vroči pečici.

Kuhajte z Mirim kuhinjsko čokolado

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20.
Petek, 29. decembra: Praznik cvetočih česni, Red B.
Sobota, 30. decembra: Turški kumare, Izvan. Globoko znižane cene od 5 do 14 Din.
Nedelja, 31. decembra: Ob 15. uri: Razbojnik ne sme umreti. Izven. Znižane cene od 8 do 20 Din. — Ob 21. uri: Raj potepuhov, Izven.
Ponedeljek, 1. januarja: Ob 15. uri: Peterčkov poslednje sanje. Globoko znižane cene. Izven. — Ob 20. uri: Kulturna prireditev v Črni mlaki. Izven. Znižane cene.

Silvestrovanje v Narodnem gledališču. Na Silvestrov večer ob 21. uri igra drama in opera. V drami je premijera trojeanske šale Raj potepuhov. Deljanje te izvrstne šale se godi v pisarni jetnišnice in se prav za prav vrti okoli ravnatelja jetnišnice in njegove družine. Ravnatelj Krtačo Leopolda igra s Cesar, njegovo ženo Barbaro ga Medvedova in hčerko Nušo ga Vida Juvanov. Premijera je izven in velja običajne dramske cene. V operi se poje ravno tako ob 21. uri opereta Pri belem konjčku v običajni zasedbi po znižanih opernih cenah.

OPERA
Začetek ob 20.
Petek, 29. decembra: Ol-ol, Začarani ptič, Red A.
Sobota, 30. decembra: Boheme, Gostujoč gna. Anita Mezetova. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 31. decembra: Ob 15. uri: Havajska roža. Izven. Globoko znižane cene od 8 do 30 Din. — Ob 21. uri: Pri belem konjčku. Izven. Znižane cene.

Boheme z gđ. Mezetovo v vlogi Mimi se poje jutri v soboto dne 30. t. m. Gna. Mezetova je brez dvoma ena najboljših naših pevk, ki po končanih študijah stopajo v umetniško življenje. Svojo opersko nadarjenost je pokazala že v nekaterih gostovanjih. Zato bo sedaj tem bolj interesirala kot popolnoma izsolana pevka in v tako simpatični vlogi kakor je vloga Mimi v Puccinijevi operi Boheme. V vlogi Muzette nastopi prvič konservatoristka gna. Sokova. Opero dirigira ravnatelj Polić, režija je g. Primožičeva. Na to predstavlo opozarjamo vse prijatelje našega gledališča. Predstava je izven in velja znižane operne cene.

Kranj vabi smučarje

Kranj, 28. decembra. Kakor povsod na Gorenjskem, je smučarstvo zelo razvito tudi v Kranju, kjer nebroj lepih smučarskih terenov omogoča vsakojako amuško udeleževanje. Dobro uro pešhoje potrebuješ, da prideš iz Kranja na že poznano smučarsko postojanko Sv. Jošt, ki ima višino 863 m. Od tu pa imaš krasen smuk na železniško postajo Sv. Jošt. Vse smuški svet leži na sešni strani, kar vedno zagotavlja sneg odlične kakovosti. Menjajo se položne in strme oblike sveta, tako da je res užitek krmariti sedaj s krasnim razgledom na Kamniške planine in zopet na odprto kranjsko in škofješko polje, kjer so raztresene vasice in prav v podnožju mesto Kranj, in se jim z naglim smukom približuje. To bi bila z malimi korekcijami v gozdovih postala lahko najidealnija steza za tekmovalno v smuku in smuški odsek Sokola Kranj si je našel nalogo, da to tudi izvede.

Po par minutah od postaje Sv. Jošt prislušaš do smuške skakalnice kranjskega Sokola, ki je pravi eldorado in zbirališče drznih kranjskih smučarjev. Skok za skokom izvaja smuška elita, na idealni Torkli v bližini pa manj drzni preizkušajo svoje znanje v smuku in pikah. Dasi skakalnica dopušča skoke do 26 m, vendar to za naše razmere ne zadošča več. Zato si je kranjski Sokol omislil že načrt za graditev velike skakalnice, ki bo omogočala skoke do 40 m in ki bo opremljena s tribunami za gledalce, s sodniškim stolpom in, če bodo zmožne razmere dopuščale, tudi z godbenim paviljonom; iztek pa se bo napravil z uporabo protistrmine, da ne bo predolge ravnine.

V soboto, nedeljo in na novega leta dan priredi Sokolsko društvo Kranj — seveda, če bo ugodno vreme — po svojem smuškem odseku društveno smuško tekmo s sledečim sporedom: V soboto dne 30. decembra ob 14. uri popoldne smuški tek na 12 km oziroma 5 km za članstvo in naraščaj. Start kakor cilj bosta na že tradicionalnem mestu pred gostilno Benedik v Stražišču, tekmovalna steza pa bo vodila pod Sv. Joštom in okoli Šmarjetne gore nazaj. Višinska razlika znaša za čla-

ne približno 120 m. — V nedeljo dne 31. decembra se vršijo medkubuske tekme, organizirane po GZSP (Gorenjsko-zimsko-sportnem podvezu) ob 14. uri popoldne na isti tekmovalni stezi za seniorje in juniorje. — Na novega leta dan pa se izvede dopoldne ob desetih tekma v smuškem telu za deca na Kucni. Za to točko vlada že sedaj posebno zanimanje, ker bo to prva tekma deca v Kranju. Popoldne ob 15. uri pa se izvede za članstvo in naraščaj tekma v smuških likih (slalom) na severnem pobočju Sv. Jošta.

Smučarji, Kranj vas vabi, da prebijete bližajoče se praznike v snežnem okrilju njene okolice

Sokolski oder v Poljčanah

Poljčane, 27. decembra. Poljčanski sokolski oder je prav marljiv. Prireja skoraj redno mesečno predstavo. Novembra smo videli igrakaz »Na Poljanu«, na Stefanovo so vprizorili tukajšnji marljivi igralci dve burki »Sovražnik ženske« in »Krkšen gospod, tak sluga« za Tri kralje pa se že pripravljajo »Trija vaški potepuh«. To bi seveda kljub vsej poštovanosti ne šlo, če bi ne imeli tudi že skoraj stalne publika, ki igra prav rada poseča. Tudi na Stefanovo je občinstvo dvorano skoro zasedlo.

Omenjeni vesoljari, enodeljanki, vzeti, prva iz zakonskega, druga pa iz vojaškega življenja, sta za praznike prav prijetno razvedrilo in se je občinstvo ob njih lahko do solz nasmehalo. Vsi trije igralci prva igrice so bili imenitni. Predvsem v maski in izri br. Ritonja v vlogi »Sovražnika ženske«, ki je vse do smesnega konca igre navzoče izborna zabaval. Ljubosumnega moža je igral br. Žitnik, ljubko ženo pa res priročno in naravno A. Čerček.

Tudi druga igra je zabavala, samo proti koncu so nekateri malo »plavalci«, kar je bilo na kvar igre, ker so morali nekateri prave paziti na šepetala. Trpeli so predvsem skupni nastopi. Sicer pa površen gledalec tega ni opazil in moramo v aplombnem igralce pohvaliti, saj ni bila malenkost v tem hudem mrazu 20 minut daleč, večer za večerom hoditi na vaje in vaditi dostikrat kar v mrzlem... Vsi so se potrdili. Odlični v maski in izri br. Roner v vlogi Butca, ki si boljšega pač ni moremo želeli. Enega poročnika je igral br. Krajnc, drugega br. Žitnik, sluga je bil br. Masarič, včasih pravi dober, Nežika A. Ruterjeva (prenobel) Ema A. Čerček, imeniten Radenski br. Ruter ter bišni gospodar br. Kukovič. Obe igri je režiral br. Živko. Občinstvo je igralce za 2 prijetni urici nagradilo z dolgočrajnim piskanjem.

SAMO SE DANES
Cirkuški vefilm
Velika maneža
Zvočni kino Ideal
Predstave ob 4., 7. in 9.1/4 uri

Razpis ustanov Antona Kolenca

za dijake visokih šol in za dijake srednjih šol za šolsko leto 1933-1934.

Kuratorji ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju razpisuje dijaške ustanove za šolsko leto 1933-1934:

Splošna določila.
Prednost pri prejemanju štipendij imajo v vsakem primeru taki marljivi potrebni prosilci, ki s pokojnim g. Antonom Kolencom, veletrgovcem v Celju v sorodstvu ali svaštvu, za njimi domačini iz gornjegrajskega sreza, sicer pa Slovenci sploh, ne glede na spol.

Za posamezne štipendije ni določena gotova vsota. Kuratorji določa po vsakokratnih razmerah in po stanju dohodkov iz glavnice imovine višino posameznih naklonitev in osebe štipendistov.

Dijaštvo se opozarja da naj vlagajo prošnje samo najpotrebnejši in najvrednejši, ker bo kuratorji v tekočem šolskem letu oddal bistveno manjše število štipendij kot v prejšnjih letih.

Posebne določbe glede ustanov za dijake visokih šol.

Ustanova je namenjena dijakom visokih šol, kakor univerze, tehnike, visokih trgovinskih šol, umetniških akademij in dr. ne glede na to, ali so v tuzemstvu ali v inozemstvu.

Posebne določbe glede ustanov za dijake srednjih šol.

Ta ustanova je namenjena dijakom gimnazije, trgovske šole, meščanske šole ali drugih srednjih šol v Celju. Sorodnikom g. Antona Kolenca pa se smejo te ustanove podeljevati tudi na takih šolah izven Celja.

Predpisi glede prošnji.

Prošnje naj se vložijo izključno pisмено na naslov: »Kuratorji ustanov trgovca Antona Kolenca v roke predsednika dr. Ernesta Kalana, advokata v Celju«.

do 15. januarja 1934.

Visokošolci morejo vlagati prošnje izključno le na od kuratorija tiskanem formulirju, katerega dobe proti vpošiljavi gotovih stroškov, to je 1 Din za tiskovino in poštovino pri podpisnem kuratorju. Akademski društva lahko naročijo več izvodov za svoje člane skupno, v katrem primeru so stroški nižji.

Srednješolci vložijo navadne prošnje brez takega formulirja.

Prošnjam je treba priložiti zadnje spričevalo o izpitu, kolikvikižni itd., pri prošnih, ki se sklicujejo na sorodstvo ali svaštvo z zapustnikom ali na to, da so doma iz gornjegrajskega sreza, pa tudi listine, s katerimi dokažejo te svoje trditve (krstni list), rodbinski izkaz, potrdilo župnega ali občinskega urada itd.

Vsem prošnjam je priložiti uradno listino o premoženjskih razmerah (ubožno spričevalo). To mora vsebovati točne podatke o premoženjskih razmerah prosilčevih in njegovih staršev (pri uradnikih torej navedbo skupne, kategorije in plače), eventualnega premoženja ali drugih dohodkov, število otrok, pri posestnikih obseg posestva razpredeljeno po njih, travnikih, gozdovih itd., število živine, višino davkov, dolgov, sploh vse okoliščine, ki so važne za presojo imovinskega stanja. Vpoštevale se bodo izključno le prošnje, ki vsebujejo vse te podatke točno in izčrpno in katerim so priloženi izkazi in listine v smislu gornjih zahtev. Vse druge prošnje se bodo zavrgle brez obznavanja.

Pripustne so samo pisemne prošnje. Oseba intervencija je brezpogojno izključena.

Prosilci, ki že uživajo kako ustanovo, podporo ali pomoč, ki imajo stanovanje ali hrano bodisi pri sorodnikih, bodisi v kakem kolegiu, zavodu ali domu itd., morajo to v prošnji navesti in natančno razložiti obseg podpore, odnosno dajatve in ali je brezplačna, ali pa morajo za njo kaj plačevati. Prošnjiki, ki zataje kakršnokoli denarno ali naravno podporo, katero že uživajo od koderkoli, se bodo brezpogojno zavrgli, če tudi bi bili še tako potrebni.

Srednješolci, ki se ne poslužujejo tiskarskega formulirja, morajo napisati prošnje na celo polo. V vsaki prošnji je navedeti naslov, na kateri naj se vrnejo dokumenti in poslejšje obvestila. Tudi je navesti v prošnji, kam je prosilec pristojen. Prošnje, poslane po pošti, morajo biti zadostno frankirane.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Petek, 29. decembra katoličani: Tomo, Vrhoslava, pravoslavni 16. decembra.

DANASJNE PRIREDITVE.
Kino Matica: Hrepenenje.
Kino Ideal: Velika maneža.
Kino Dvor: Zaklad gora.
Občniško društvo v Ljubljani: predavanje župana g. dr. Puca o občinskem gospodarstvu ob 20. v Zvezdi.
DEZURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20 in Trnovec, Mestni trg 4.

Izpod sita

Zgodilo se je, kar bi se ne smelo zgoditi. Vse bi se dalo v teh hudih časih razumeti in opravičiti, tudi kisle kumare sredi zime in največje raze v novoletni številki veleuglednega lista, nikakor pa ne zasluži odpuščanja cenjeno uredništvo, ki zobje v silu muhe liki hudič. In še kakšne muhe je zobje včeraj! Spoštovani čitatelji smo lahko strmeli. Kar naenkrat smo zagledali med stvarnimi poročili in resnimi članki nekakšne otroške rebuse in uganke o orožniku, ki mora prepeljati čez široko reko tri tolovaje tako, da bi se ne mogli pogovarjati, a v čolnu je prostora samo za dva človeka, in pa o treh vojaki v enosedelnem čolnu. Za nemeček smo pa brali še zgodbo o gledališkem razbojniku in njegovih na plesu.

Razumemo zadrego v teh svobodoljubnih časih in če ne gre drugače, se zadovoljimo tudi z uredniškim mašlom, toda vsaka stvar ima svoje meje. Če nam misli cenjeno uredništvo tudi v bodoče servirati take rebuse in povrh še z zamudo, kakor je bilo včeraj, naj se gre solit. Dovolj žalostno, da nima za take primere in slučaj pri rokah poljudnih člankov o kmečkem parfumu, radiču, endiviji, kislem zelju in drugi taki splošno dopustni robli. Kakšno uredništvo pa je to, če za vsako malenkost gaga? Z novim letom zahtevamo v tem pogledu temeljito remeduro ali pa naj se uredništvo prostovoljno odloči za hatakriti.

Ogorčeni čitatelji vsi za enega in eden za vsa.

SPORT

Hokej na ledu

Velik spored SK Ilirije za prihodnje leto

Ljubljana, 29. decembra. Beograjska »Politika« je pred kratkim prinesla vest, da je Beograjski Tenis Klub ustanovil sekcijo za igranje hokeja na ledu. V istem članku je bilo tudi navedeno, da se ta panoga pri nas ne goji in bo zato BTK položil temelj tej sportni panogi.

Očitno pisec članka o naših sportnih prilikah ni dobro poučen ali pa ne bori časopisov. Razveseljivo je, da so tudi v Beogradu pričeli a hokejem, vendar smo položili temelj tej panogi v Ljubljani, kjer goji hokej že nekaj let Ilirija. Priredila je že vrsto mednarodnih tekem z Beljakani in Človčani in so to mesti došli obirno poročali tudi beograjski listi, med njimi tudi »Politika«. Lani se je Iliriji pridružil še Kamnik in bo BTK šele tretji v Jugoslaviji, ki bo gojil hokej na ledu.

Ker smo že pri hokeju, hočemo spredekorirati o njem nekaj več. Takol, ko se je otvorilo drsališče Ilirije, so pričeli a treninjom tudi hokejisti in jih je vsak večer opozoval pri delu veliko število gledalcev. Kvalitativno je moštvo Ilirije letos vidno napredovalo, kar gre na rovaš njenega trenerja. V Ljubljano je namreč prišel na odmor čez praznike znani dunajski labradorist in hokejist g. Rauch, ki je že opetovano nastopil v avstrijskem reprezentančnem dresu. Drage volje je prevzel treninjo Ilirijinega moštva, ki je pod njegovim vodstvom toliko napredovalo, da se bo lahko pomerilo tudi z močnejšimi nasprotniki. Jugovina je sicer za nekaj časa treninje prekinila, z delom pa se bo nadaljevalo takol, ko bo pritisnil mraz. Upajmo, da bo to prav kmalu, kajti Ilirija ima na sporedu že celo vrsto tekem. V ta namen je svoje moštvo oskrbel a kamadskimi drskalniki, dočim so igralci dozdaj uporabljali navadne, ki nikakor ne odovarjajo.

V Zagrebu nameravajo že delj časa pričeti a hokejem, vendar je za enkrat ostalo le pri besedi, vse pa kaže, da so se letos zares zagnali. Za 6. in 7. januar so povabili Ilirijo, ki naj bi z graskim GAK igrala propagandno tekmo. Tudi v Mariboru se zanimajo za hokej na ledu. V propagandne vrste namerava Ilirija v Mariboru odigrati tekmo a stajarskim pravkom Kastner in Öhler. Da poznajo Ilirijo tudi v Beogradu dokazuje, da so jo za 21. januar povabili v Beograd. Kakor prejšnji, bo tudi ta tekma propagandna. Nasprotnik moštva mo Ilirija mansk moštvo. Po teh nastopih bo Ilirija v dneh 27. in 28. januarja pripravila na Ble do mednarodni turnir pod posebnim, da bo mednarodni turnir pod posebnim, da bo predstavili domači publiki. V februarju so na sporedu razni mednarodne tekme. Kakor vidimo je spored Ilirije prav pester, poškati pa bo treba na led.

Skalaški dom na Voglu. T. K. Skala sporeča vsem smučarjem, da je novi smučarski dom popolnoma opremljen in oskrbovan. Dostop od Sv. Janeza je zgažen, so bo kurlene in vedno tople. Penzija s prvotnostno hruzo Din 42. Od postaje do Sv. Janeza so po zmerni ceni na razpoloženi sani. — Vremenski poročilo od 28. decembra: — 5. st. C. 50 cm novega praška na star. zmrazjeni podlagi, po malem še sneži. Smuka zelo ugodna.

Pristopajte k »Vodnikovi družbi«

V, bratje

**Globoko žalujoči: MARJA — mati — VLADISLAV, MILAN in
VEKOSLAV, bratje**

A. U. Emery:

256

Dve siroti

Roman

Toda ta čas, ko so se francoski vojaki veselili zmage in so skoraj pozabili na drugo angleško ladjo, je le-ta izbrala ugoden položaj.

— Od strani nas hočejo napasti! — se je začel naenkrat klic z leve strani ladje, kjer je bilo ostalo le nekaj mornarjev in topov.

In res se je angleška ladja že približevala francoski.

— Vsi na levi bok! — je zaklical krmar.

Angleški mornarji so bili že vrgli na rob francoske ladje železne kavlje. Posadka francoske ladje si je takoj opomogla od presenečenja in planila proti sovražniku.

Z enim pogledom je kapitan pregledal položaj. Mirno je stal na poveljniškem mostičku, dajal povelja in bodril svoje mornarje.

Krmar je pa stopil k njemu, držeč v rokah sekuro. Bil je bled in oči so se mu srdito iskrale.

— Stojte, gospod vitez! — je zaklical Rogeru, ki je baš hitel v prve vrste. — Tam niste potrebni, saj je drugih dovolj. — Pač pa moram jaz govoriti z vami...

— Ali je zdaj čas za to? — je vprašal Roger začuden.

— To, kar vam moram povedati, je zelo važno; sicer se pa ne bova dolgo zamudila. — Pojdite!...

Prijel je viteza za roko in ga odvedel v častniško kajuto.

— Junak ste in vse vam lahko zaupam. — Za dolgovorne razgovore ni časa. Čujte torej: Tudi drugo angleško ladjo moramo premagati, kakor smo prvo...

— O tem sem trdno prepričan!

— Toda to ne bo tako lahko...

— Z mornarji, kakor ste vi, mojster Mathieu, je vse mogoče, postane vse lahko...

— Veseli me, da mi tako zaupate

— Govorite!

Čujte torej mojo molito prošnjo.

— Prevezite morate poveljstvo nad vsemi mornarji, branečimi levi bok...

— Dobro!... In da z združenimi močmi zopet potisnemo Angleže nazaj ter sami navalimo na njihovo ladjo...

— Saj tega baš nočem!

— Kaj torej nameravate?

— Zadržati vse te vrazje Angleže na »Foudroyantu«.

Roger ga je začuden pogledal.

— Pravim vam, da mora biti tako in da tudi bo tako.

— Kaj torej zahtevate od mene?

— Da prevzamete poveljstvo nad našimi mornarji in jim zapoveste umakniti se.

— Tega ne bodo hoteli storiti.

— Jih boste pač morali pripraviti do tega...

— Ali bi ne kazalo prepustiti to poveljniku?

— Temu sem se hotel izogniti...

— Tamle stoji, — je dejal Roger, ki ni hotel prevzeti odgovornosti za umik.

— Vi torej ne razumete, gospod vitez, da imam svojo idejo?

— Povejte mi vsaj, kakšno.

— Ne morem.

— Potem takem pa...

— Odklanjate?

— Zahtevam od vas, da dobite neposredno povelje od kapitana.

Krmar je brž skočil k kapitanu in mu nekaj povedal.

V naslednjem hipu se je obrnil kapitan k vitezju in zaklical:

— Gospod vitez!

In ko je vitez prihitel k njemu, je dejal:

— Kapitan de Vaudrey, pooblašcam vas, da storite vse, kar bo želel krmar.

— Vaše povelje bo izpolnjeno! — je odgovoril Roger. In že je odhitel k mornarjem in vojakom, borečim se s sovražnikom.

— Nazaj! — je zakričal na ves glas, — umaknite se!...

In ker presenečeno moštvo ni nehalo boriti se, je zakričal še glasneje, obenem pa pokazal z roko na kapitana.

— To je povelje vašega poveljnika... nazaj!

Oči vsen so se obrnile na kapitana, stoječega na poveljniškem mostičku.

— Ubogajte!... Umaknite se! — je zapovedal kapitan.

— Gromska strela!... nazaj! — je zarohnel krmar.

In vrste borcev so se res začele počasi umikati, korak za korakom, a sovražnik je prodiral za njimi na francosko ladjo.

Angleškega kapitana je premetil dozdnevni umik sovražnika. In ker je smatral svojo zmago za dobljeno, je vneto vzdihoval svoje moštvo, naj navalijo na krov sovražne ladje.

Na angleški ladji je kmalu ostal samo kapitan z dvema mornarjema.

In nato je menda čakal krmar. V naslednjem hipu je namreč smuknil nepazeno na rob krova in se pognal naglo na sovražno ladjo, vihteč sekuro visoko nad glavno.

Vitez ni razumel, kaj hoče krmar. Zato tudi ni vedel, ali naj mu priskoči na pomoč.

Ta čas je pa že zaklical kapitan s poveljniškega mostička: — Pustite ga, vitez!

In vitez je videl, kako je planil stari Mathieu s sekuro v roki proti angleškemu kapitanu.

Presenečeni kapitan ni imel kdaj misliti na obrambo. Stari krmar je zavil sekuro in udaril na vso moč kapitana po glavi.

Kapitan se je molče zgrudil.

In predno sta prišla angleška mornarja do sapa, je navalil krmar tudi na nja. Kakor kapitan sta se tudi ona dva smrtno ranjena zgrudila.

Potem je pa planil stari Mathieu v podrov angleške ladje.

— — — — —

Vitez je z zanimanjem opazoval krmarjevo početje, ne da bi vedel, kakšen bo konec. Pač je pa takoj spoznal, da kapitan dobro ve, kaj se bo še zgodilo.

— Poveljnik! — je vzkliknil naenkrat vitez, stopivši k poveljniškemu mostičku. — vsi so izpolnili povelje, vojaki in mornarji. Umaknili smo se, kakor smo pač mogli...

— Dobro, — je odgovoril kapitan.

— Toda, kapitan, Angleži so na naši ladji in tega ne smemo trpeti!

— Počakajte!

— Pa se vendar ne bomo dali pometati v morje. Angleže moramo potisniti nazaj.

— Počakajte še!

— Poveljnik, če ne začno naši napadati, prodor Angleži do naših starih topov in jih zabijejo ali pa vržejo v morje.

Kapitan se je zasmejal.

— Vaš mir bi me moral pomiriti, — je nadaljeval Roger, — in vendar je jasno...

— Kaj me briga, kaj je jasno, — ga je prebil kapitan. Prijel je viteza za ramo, ga obrnil in mu pokazal z roko na angleško ladjo.

— Kaj vidite tam? — je vprašal.

In ker Roger ni takoj odgovoril, je nadaljeval:

— Kaj ne vidite, da se kavli nekam sumljivo npenajajo?

— Res je, — je pritrdil vitez.

In res je kazalo, da vleče angleška ladja francosko.

— Pošljite takoj štiri s sekirami oborožene moše, naj se prebijejo skozi sovražne vrste in presekaajo te kavle.

Roger je takoj izpolnil povelje.

Toda kmalu se je kapitanova hladnokrvnost umaknila vznemirjenju.

Po brezuspešnih poskusih se je vračal Roger samo z dvema mornarjema.

— Gromska strela! — je vzkliknil kapitan. — Kaj ne vidite, da se angleška ladja potaplja?

Rusija v besedah in številkah

Teško je reči, kaj vlada zdaj na ruski zemlji — stalizem, fordizem, etatizem ali komunizem

Sovjetska Rusija je praznovala nedavno 15-letnico revolucije in to priložnost je porabil sovjetski tisk, da oceni uspehe in neuspehe te dobe, zlasti pa zadnjega leta. Vsi listi se strinjajo v tem, da je bilo letošnje leto za Rusijo najpomembnejše. V zunanji politiki je Rusija letos izpremenila svojo smer tako, da je dobila prijatelje tam, kjer je imela poprej sovražnike. Francijo je Rusija dolgo dolžila, da pripravi napad na njo. Zdaj se oficijelno govori, da se Rusija in Francija zblizujeta. V resnici sta si pa še vedno tuji. Čeprav je zadnja beseda prepuščena Herriotu. Med Rusijo in Poljsko so bila stara trenja, ki so pa zdaj odstranjena. Amerika je bila do letos tudi med sovražniki Rusije. Bila je najdoslednejša v tem, da sovjetska vlada za njo ni obstajala. Naenkrat je pa izpremenila svojo politiko in ni samo priznala sovjetrov, temveč je sklenila z njimi tudi pogodbo o Daljnem vzhodu in o važnih gospodarskih vprašanjih. Z malo antanto je sklenila Rusija pogodbo o nenapadanju in odgodila s tem končna pogajanja o Besarabiji. Poleg tega je uveljavila prijateljstvo s Turčijo in povzročila odtujitev Italije in Nemčije. Rusija gre v zunanji politiki ravno pot, nastopa proti reviziji, za status quo, za mir.

Letošnje leto je tudi mešnik v sovjetski industriji in poljedelstvu. Ko se je pričela prva petletka, so tudi strokovnjaki menili, da niti v 50 letih ne bo končana. Objektivno vzeto, načrt dovršiti petletko v 4 letih se ni posrečilo. Eno leto tu manjka. Toda dovršiti petletko v 4 letih do 93% v težki in do 86% v lahki industriji, je uspeh, ki še vedno preseneča. Tujega kapitala pri tem ni bilo, kar dokazuje točno plačevanje menic, in kredit na dve leti ni niti običajen kredit, s kakršnim delajo druge države. Iz tega vidika je to kratkoročni kredit.

Kakšen je zdaj položaj sovjetske industrije? To nam najbolje povedo

številk. Leta 1928 je znašal gradbeni proračun Rusije 1.6 milijard rubljev, za tekoče leto pa že 7.9 milijard. Čeprav je ta čas kupna moč rublja padla za četrtnino, je to še vedno štirikratno povečanje proti letu 1928. Leta 1928 je obratovalo v ruski kovinski industriji 63.000 strojev, letos pa že 138.000. Leta 1928 je imela Rusija 69 zažganih visokih peči, letos 109, leta 1929 je bilo 71 pnevmatičnih kladiv, letos 7316. Leta 1929 je pridobivala dnevno 36.000 ton nafte, letos pa 42.300, premoga pred 4 leti 123.000 ton, letos 222.800 ton, železa pred 4 leti 11.000 ton, letos 13.000 ton dnevno. Leta 1921 se je proizvajalo 520 milijonov kilovatnih ur električne energije, lani pa že 13 milijard, kar pomeni polovico nemške proizvodnje. Pred temi dejstvi izgubi pomen vprašanje, ali je bil načrt dovršen do 92 ali 93%. To je bil tudi en činitelj, ki je napotil Ameriko, da je priznala Sovjetsko Rusijo.

Ni dvoma, da Rusija še dolgo ne bo mogla izdelovati doma vsega, kar potrebuje. Pozabiti tudi ne smemo, da je kakovost ruskih izdelkov nizka, produkcijski stroški pa visoki. V prvem polletju tekočega leta znaša izguba v tem pogledu nad 250 milijonov rubljev. Tako je dobavil Dynamo-zavod cestnim železnicam 154 elektromotorjev in od teh je bil vsak povprečno dvakrat v letu pokvarjen. Sam Kaganovič je napisal v »Boljševiku«, da se v nekem velikem podjetju delovni čas izkorišča samo do 28%.

Letošnje leto je bilo leto druge ruske revolucije. V industriji se odmerja meze po vrsti, kakovosti in količini dela, uveden je bil sistem premij za boljše delo, v poljedelstvu se pobirajo naravno točno določeni davki, vsi drugi pridelki so pa prosti. V poljedelski industriji je bila uvedena osebna odgovornost vodilnih mož. Tako je težko reči, ali vlada v Rusiji zdaj stalizem, fordizem, etatizem ali komunizem.

Ženske kot izumiteljice

Ženske so že opetovano pokazale veliko iznajdljivost, posebno v težkih in kočljivih trenutkih svojega življenja. Ženska hitro najde izgovor, zakaj ni prišla, kamor bi morala, zakaj so jo videli tam, kjer bi je ne smeli, itd. Moški bi si v takih primerih ne znal pomagati, vsaj tak hitro in dobro ne. In vendar so v preteklih stoletjih moški trdili, da ženske ne bodo nikoli nikoli ničesar izumile, da se na stroje, na tehniko in mehaniko sploh ne razumejo. Šele v našem stoletju se je to naziranje izpremenilo in naše stoletje se bo nekoč imenovalo stoletje žensk, kajti med vojno, ki so jo moški izgubili, in med gospodarsko krizo, ki so jo moški zakrivali s svojim slabim gospodarstvom, so bile ženske prisiljene dati kakor moški.

Zdaj ne preživlja rodbine več samo mož, tudi žena služi denar in čisto samo žena. Po podatkih angleškega patentnega urada se pa začnajo ženske uveljavljati tudi kot izumiteljice. Zadnje čase je bilo v Angliji podeljenih ženskam 40 patentov in čeprav ima zaenkrat 100 ženskih proti sebi še 1000 moških izumiteljev, je vendar tu že jasen napredek. Posebno veliko iznajdljivost kažejo dame, v kolikor gre za praktične naprave v gospodinjstvu. Med najnovejšimi ženskimi patenti je stroj za lupljenje krompirja, izpopolnjen peči, zložljive mize in sto-

ti aparati za sušenje in barvanje las ter nove vrste otroških igrac. Najbolj potreben bi bil pa ženski izum, aparat, ki bi prisilil trdovratne samce, da bi se oženili.

Denar hitro kroži

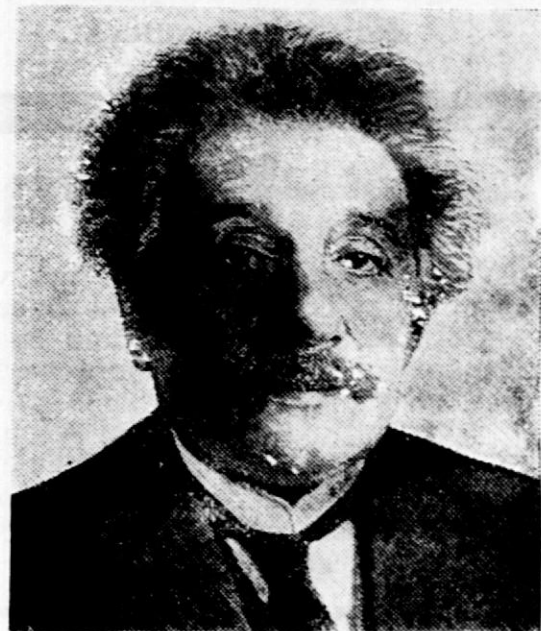
Zgovoren primer, kako hitro kroži denar iz rok v roke, nam nudi zgodba učečenca svetovne vojne iz Rockdale v New Walesu. Neki John R. je kupil v novembru na ulici novine in jih pomotoma plačal s šilingom, ki ga je bil dobil od svojega najboljšega prijatelja, a ta je bil padel leta 1917 vprico njega na bojišču. Šiling je bil zažamovan. Čez nekaj minut je R. opazil, da je pomotoma plačal s spominskim šilingom in hitel je nazaj, da bi poiskal dotičnega kolporterja. Fant je bil pa že odšel v upravništvo lista, kjer je šiling oddal. Postrežljiva blagajničarka je pregledala blagajno, pa spominskega šilinga ni našla. Pač se je pa spomnila, da je malo prej menjala znanemu drogistu večji bankovec. Bvši vojak je hitel v drogerijo; tam je pa zvedel, da je lastnik z njegovim šilingom baš plačal račun premogariju.

Tako je šiling krožil naprej. Pri premogariju je pa čakalo starega vojaka novo presenečenje. Premogar je bil ta čas v krčmi, kjer je plačal pivo z njegovim šilingom. Krčmar je zamenjal spominski šiling v blagajni. Slučajno se je pa spomnil, da je ta čas poravnal račun samo branjevki. Vete-

ran je takoj hitel k branjevki in prišel je baš pravočasno, kajti njegov šiling je bil že v žepu nekega mornarja, ki bi se bil čez pčilo uro odpejal s parnikom v Evropo.

Pojem slave je relativen

Profesor Einstein se je udeležil med svojim bivanjem v Hollywoodu banketa, prirejenega njemu na čast. Na banket so bile povabljene tudi vse filmske zvezde. Einsteina so pred-

stavili znani filmski igralci Mary Pickfordovi in slavní učenjak je kramljal z njo dobre pol ure. Potem je pa odšel k mizi in vprašal gostitelja: »Kdo pa je ta dražestna dama?« — Mary Pickfordova, — je odgovoril presenečeni gostitelj. »Mary Pickfordova?« se je zamislil Einstein, a v naslednjem hipu je zopet vprašal: »Kdo pa je pravzaprav Mary Pickfordova?« Šele tedaj mu je gostitelj povedal, da je to znana filmska igralka.

Gostitelj je povedal nekaterim svojim znancom, kaj se je zgodilo. Tako je zvedela tudi Mary Pickfordova, da je Einstein ni poznal. — Kaj se pa čudite? — je odvrnila ježno, — saj je vendar znano, da so vsi hitlerjevski ministri neinteligentni.

Iz Celja

— Očistite ceste in ulice! Ker mestna občina ni poskrbela za hitro odvažanje snega s cest, ulic in trgov, je ostalo še mnogo snega, ki sedaj ob južnem vremenu in dežju vidno kopni. Posledica je, da se celo na najpomembnejših cestah in ulicah preliva blana brozga, tako da morajo ljudje na mnogih krajih bresti vodo, če hočejo na drugo stran ulice. To mestu gotovo ni v ponos. Ljudje upravičeno zahtevajo, da se nemarnarje ceste in ulice očistijo.

— Umrla sta v četrtek 28. t. m. v celjski bolnišnici 80letni občinski revež in bivši slikar Franc Merlak iz Celja in 62 letni upokojeni cinkarški delavec Gregor Rednek z Zg. Hudinje pri Celju.

— Iz državne službe. Gosp. dr. Slavko Ostere, mestni kaplan in katehet v Celju, je imenovan za profesorja verouka na drž. realni gimnaziji v Mariboru.

— Dve poroki. V Celju so se te dni poročili: tehnični graver g. Rudolf Majnik s Sp. Hudinje in zasebnica gđ. Viktorija Lebanova s Sp. Hudinje ter tovarnik, ključničar g. Julij Pukmeister iz Gaberja in posestnikova hčerka gđ. Marija Novakova z Blance. Mladima paroma želimo obilo sreče!

Iz Laškega

— Nov grob. V sredo je nenadoma preminula gospa Ana Cede, soproga tukajšnjega zdravnika dr. Cedeja. Teško prizadeti rodbini naša sožalje!

— Občni zbor Sokolskega društva bo 5. januarja ob 20. uri v prostorih Sokolskega doma.

Ne ve, kam z njo.

Teta: Jurček, zakaj me pa tako debelo gledaš?

Jurček: Ker ne vem, teta, ali spadaš tudi ti k nežnemu spolu ali ne.

Reši se je.

— Ti si torej edini, ki si se je rešil pri katastrofi na morju?

— Da, ker sem parnik zamudil.

Življenjski cilj

vsake osebnosti in karakter analize podam iz rokopisa. 10-letna praksa, bogate izkušnje. Honorar — specialna analiza 30 dinarjev — specialna izjava 60 in 100 Din. — KARMAH — ekspres psiho-grafolog, žalec, dravska banovina N. B. Privatne obiske po obvestilu 98/L

Prošek

„Jadranski biser“ edino originalno desertno vino več let staro. — Božična cena liter Din 22.—

Vermot ht original Din 22.— Druga namizna vina po nižjih cenah.

OPERNA KLET

CE POTREBUJETE TISKOVINE, KATALOGE, PROSPEKTE, TODA SE NE MORETE ODLOČITI V KAKŠNI OBLIKI NAJ SE IZVRŠE BLAGOVOLITE SE OBRNITI NA NAŠE PODJETJE, KI VAM JE V VSEH POTREBAH IN VPRAŠANJH DRAGEVOLJE NA RAZPOLA- GO. — VSA GRAFIČNA DELA SE IZVRŠUJEJO LEPO, SOLIDNO IN TOČNO. CENE ZMERNE — PRORAČUNI IN PONUDBE NA ZAHTEVO ZASTONJ

LJUBLJANA

NARODNA TISKARNA

TISKARNA IZVRŠUJE RAZLIČNE TISKOVINE, ČASOPISE, DIPLOME, REVIFE, VREDNOSTNE PAPIRJE, KOLEDARJE, SREČKE, KNJIGE I.T.D. ENOBARVNI IN VEČ BARVNI TISK, PISMA, RAZGLEDNICE SLIKE, OSMRTNICE, OVITKE, JEDILNELISTE, CENIKE, VIZITKE, RAČUNSKE ZAKLJUČKE, POROČNA NAZNANILA IN VABILA

TRGOVSKEGA UCENCA sprejme Gregorc, trgovina mešanega blaga, Dolenjske Toplice. 5019

Lepa in topla zim- ska suknja bo vaše največje veselje. ko zapade prvi sneg. Blago zanjo dobite v veliki izbiri pri znani trdki

R. MIKLAUC (polec škofije)

Verjemite, da je res dobro in poceni. Najboljše je, da čimprej pridete in se sami prepričate.

GOSTILNO odda v najem Plauc, Maribor, Glavni trg. 5018

Sveže, najfinejše norveško RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PICCOLIJA V LJUBLJANI — se priporoča bledim in slabotnim osebam 91/L

VINO ČEZ ULICO: Metliško belo 1 Din 8.- namizno belo 1 > 8.- portugalka 1 > 9.- cviček 1 > 9.- rizling 1 > 9.- burgundec beli 1 > 11.- jabolčnik 1 > 4.-

Zganje: Tropinovec pristni 1 Din 20.- slivovka stara, prist. 1 > 24.- hrusevec, pristni 1 > 28.- brinjevec, pristni 1 > 32.- Rum fini čajni 1 > 26.- ter razne vrste likerjev, desertnih vin, konjakov — po izredno nizkih cenah nudi in se priporoča S. J. JERAJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38. 4898

Kratkočasite se z vašo družino!

Izposodite si gramofon in plošče. Samo par dinarjev je treba žrtvovati:

„ŠLAGER“ Aleksandrova cesta 4, prehod »Viktorije«

VISJO NATAKARICO sprejem. — Bednjanc, Zagreb, Frankopanska 13. 5017